

Europa-fan Babette Lemmer uit Vaals mag ook na veertig jaar in Nederland nog niet meestemmen bij de provinciale verkiezingen en Tweede Kamerverkiezingen. FOTO BAS QUAEDEVLIEG

Kronkel in Grondwet of nationaal voorrecht?

De discussie rondom het uitbreiden van het kiesrecht voor EU-burgers is al vaker gevoerd. Het blijft een (politiek) gevoelig punt, ook in Nederland.

Heel merkwaardig dat je eerst Nederlander moet worden om mee te mogen beslissen over het beleid van het land waar je woont, vindt Ger Essers van de Stichting Geen Grens. Kiesrecht voor EU-burgers is wat hem betreft een punt dat snel terugkomt op de politieke agenda.

Toch trekken er niet veel politieke partijen eraan. D66 en GroenLinks hebben het wel op hun verkiezingsprogramma staan.

Niet nieuw

Het is bepaald geen nieuwe discussie, het kiesrecht voor Europese burgers. In de jaren negentig is er politiek debat gevoerd om EU-burgers in Nederland te laten meestemmen voor de Provinciale Staten, maar aangezien dat een getrapte verkiezing is voor de Eerste Kamer is dat plan niet doorgevoerd.

Maarten Vink, hoogleraar politieke sociologie aan de Universi-

teit Maastricht en mededirecteur bij het *Maastricht Centre for Citizenship, Migration en Development*, is er ook geen voorstander van dit debat opnieuw op te starten. „Ik zie het nationaal kiesrecht als een belangrijk recht dat vast hangt aan een nationaliteit. Voor mensen die zich sterk betrokken voelen bij een land, staat de weg open om daar via een inburgeringsexamen de nationaliteit te verkrijgen. In een land als Denemarken is dit al veel moeilijker.”

Het bezwaar hierbij, vindt Vink, is dat om Nederlanderteworden het nu nog verplicht is om afstand te doen van elke andere nationaliteit, behalve als je bijvoorbeeld bent getrouwd met een Nederlander. Het opgeven van de oorspronkelijke nationaliteit heeft voor veel EU-burgers nadelen. Binnenkort komt op dit gebied een regeringsvoorstel, al is dit vooral ingegeven door de aanstaande Brexit, vertelt Vink. „Er zijn honderdduizend Nederlanders in Groot-Brittannië die

hierdoor worden getroffen. Op deze manier kunnen zij de Britse nationaliteit aanvragen zonder de Nederlandse kwijt te raken. „Het debat over de dubbele paspoorten ligt politiek gezien in Nederland echter heel gevoelig”, voegt hij toe.

Binding

Zijn collega, UM-hoogleraar digitale cultuur Sally Wyatt, schreef na de recente Provinciale Statenverkiezingen in *de Volkskrant* een pleidooi vóór kiesrecht, dat wat haar betreft niet wordt beperkt tot EU-burgers. Zij heeft zelf de Canadese nationaliteit maar woont al meer dan twintig jaar in Nederland.

‘De binding aan nationaliteit, die Nederlanders graag bekritisieren als het om landen als Marokko of Turkije gaat, gaat in tegen de grondgedachte van een democratisch bestel. Hoog tijd daarom om deze kronkels uit onze Grondwet te verwijderen’, schrijft ze in het opiniestuk.

Om de hoek

» delimburger.nl/regio

VALKENBURG

Gemeente voorziet in eigen energiebehoefte

De gemeente Valkenburg plaatst zonnepanelen op de daken van het stadhuis en het gemeentelager. Met de 280 zonnepanelen die in totaal geïnstalleerd worden, kan de gemeente straks voorzien in haar eigen energiebehoefte. Zij heeft dan geen stroom meer in te kopen. De gemeenteraad heeft al eerder gevraagd om gebouwen die eigendom zijn van de gemeente te voorzien van zonnepanelen. Valkenburg wil met deze maatregel het goede voorbeeld geven en ook andere instanties stimuleren om duurzamer te gaan werken.

MAASTRICHT

Stadsdeel Wyck pakt promotie zelf op

Wyck krijgt een vorm van zelfstandig 'centrummanagement'. Wyck Promotie wordt losgemaakt van Centrummanagement Maastricht ondergebracht bij stichting Ondernemend Wyck. Hans Bours, voorzitter van Ondernemend Wyck: „Ons stadsdeel verdient meer dan 100 procent aandacht als het om de promotie gaat.“ De start vormt op 21 juni het nieuwe evenement 'Route du Soleil'.

VALKENBURG

Slaapervaring in gemeentegrot uitgesteld

Een van de activiteiten in het kader van 75 jaar bevrijding van Valkenburg, overnachten in een van de ruimten van de gemeentegrot, is verplaatst naar zaterdag 15 juni. Met de start van het jubileumjaar zou het gisteren de eerste keer zijn dat bezoekers een schuilkelderervaring konden beleven door in een grot te overnachten. Het minimumaantal van tien deelnemers werd niet gehaald, omdat het kort dag was, aldus de organisatie.

De gemeente Valkenburg hoeft straks geen stroom meer in te kopen. ARCHIEF FOTO ERMINDO ARMINO

Zeg het maar...

De landelijke stichting Met je Hart krijgt 23 mei de prijs Appeltje van Oranje. Marion Tellings uit Meerssen is coördinator van Met je Hart in Maastricht.

Marion Tellings. FOTO DE LIMBURGER

DOOR MEREL VISSCHER

Wat doet Met je Hart?

„Met je Hart is in 2015 opgezet door Babs van Geel in Utrecht. Zij studeerde in Maastricht. Voor een fotoproject volgde ze nog zelfstandig wonende, eenzame ouderen en zo is ze begonnen met het drinken van een kopje koffie om die eenzaamheid te verlichten. Dat groeide steeds groter en sindsdien zetten we in elke stad in november een potje neer in restaurants. Van elke rekening gaat een euro daarin. Maar we krijgen ook donaties. Van het Preuvenemint hebben we 400 euro gekregen, en van het ING Fonds 1500 euro.“

Daar kun je heel wat kopjes koffie van drinken. „Exact, en dat zorgt er ook voor dat het kan groeien.“

Wie gaat die koffie drinken met de ouderen? „We hebben nu zo'n twintig vrijwilligers in Maastricht. We halen en brengen iedereen, zodat het prettig is voor iedereen.“

uitje al in de auto begint. We letten er ook op dat ze uit dezelfde buurt komen. Zo ontstaan ook onderling contacten en dat is belangrijk. Je ziet soms dat mensen samen een flatgebouw uitkomen voor een afspraak en dan elkaar aankijken van: woont u hier ook?“

Hoe vindt u een eenzame oudere? „We krijgen ze via huisartsen, zorginstellingen als Envida of de pastoor. Sommige mensen durven niet, vandaar dat we eerst contact opnemen en op huisbezoek gaan. We sturen ze ook een kaartje als er weer een bijeenkomst is, maar ook als ze jarig zijn.“

Is Maastricht de enige plek in Limburg waar Met je Hart is? „In Weert zijn ze het nu ook aan het opzetten. Ik zou het heel mooi vinden als het op meer plekken zou komen, maar daarvoor hebben we vrijwilligers nodig. Want ik gun ook ouderen in andere plaatsen een uitje.“

Europa-fan Babette Lemmer uit Vaals mag ook na veertig jaar in Nederland nog niet meestemmen bij de provinciale verkiezingen en Tweede Kamerverkiezingen. FOTO BAS QUAEDVILIG

Kronkel in Grondwet of nationaal voorrecht?

De discussie rondom het uitbreiden van het kiesrecht voor EU-burgers is al vaker gevoerd. Het blijft een (politiek) gevoelig punt, ook in Nederland.

Heel merkwaardig dat je eerst Nederlander moet worden om mee te mogen beslissen over het beleid van het land waar je woont, vindt Ger Essers van de Stichting Geen Grens. Kiesrecht voor EU-burgers is wat hem betreft een punt dat snel terugkomt op de politieke agenda. Toch trekken er niet veel politieke partijen eraan. D66 en GroenLinks hebben het wel op hun verkiezingsprogramma staan.

Niet nieuw

Het is bepaald geen nieuwe discussie, het kiesrecht voor Europese burgers. In de jaren negentig is er politiek debat gevoerd om EU-burgers in Nederland te laten meestemmen voor de Provinciale Staten, maar aangezien dat een getrapte verkiezing is voor de Eerste Kamer is dat plan niet doorgevoerd. Maarten Vink, hoogleraar politieke sociologie aan de Universiteit

teit Maastricht en mededirecteur bij het Maastricht Centre for Citizenship, Migration en Development, is er ook geen voorstander van dit debat opnieuw op te starten. „Ik zie het nationaal kiesrecht als een belangrijk recht dat vast hangt aan een nationaliteit. Voor mensen die zich sterk betrokken voelen bij een land, staat de weg open om daar via een inburgeringsexamen de nationaliteit te verkrijgen. In een land als Denemarken is dit al veel moeilijker.“ Het bezwaar hierbij, vindt Vink, is dat om Nederlander te worden het nu nog verplicht is om afstand te doen van elke andere nationaliteit, behalve als je bijvoorbeeld bent getrouwd met voorbeeld bent getrouwd met een Nederlander. Het opgeven van de oorspronkelijke nationaliteit heeft voor veel EU-burgers nadelen. Binnenkort komt op dit gebied een regeringsvoorstel, al is dit vooral ingegeven door de aanstaande Brexit, vertelt Vink. „Er zijn honderdduizend Nederlanders in Groot-Brittannië die

hierdoor worden getroffen. Op deze manier kunnen zij de Britse nationaliteit aanvragen zonder de Nederlandse kwijt te raken. „Het debat over de dubbele paspoorten ligt politiek gezien in Nederland echter heel gevoelig“, voegt hij toe.

Binding

Zijn collega, UM-hoogleraar digitale cultuur Sally Wyatt, schreef na de recente Provinciale Statenverkiezingen in de Volkskrant een pleidooi vóór kiesrecht, dat wat haar betreft niet wordt beperkt tot EU-burgers. Zij heeft zelf de Canadese nationaliteit maar woont al meer dan twintig jaar in Nederland. „De binding aan nationaliteit, die Nederlanders graag bekritisseren als het om landen als Marokko of Turkije gaat, gaat in tegen de grondgedachte van een democratisch bestel. Hoog tijd daarom om deze kronkels uit onze Grondwet te verwijderen“, schrijft ze in het opiniestuk.

Europese verkiezingen

Ze is Europa-fan, het Duitse gemeenteraadslid Babette Lemmer (62) uit Vaals. Toch ontbreekt er voor haar iets heel belangrijks aan haar EU-burgerschap: het nationale stemrecht.

'Ik voel mij een tweederangsburger in Europa'

ACHTERGROND STEMRECHT

Politiek debat over Euregio

Europese burgers moeten actief kiesrecht krijgen voor alle vertegenwoordigende organen in het land waar zij wonen. Dat is het eerste discussiepoint van het Europees debat dat de Stichting Geen Grens en de Deutsch-Niederländische Gesellschaft vandaag houdt in De Oranjerie in Roermond. Aan dit debat nemen europarlementariërs en kandidaat-europarlementariërs van verschillende partijen uit de grensregio deel. Naast het nationaal kiesrecht voor EU-burgers gaat het over een ijzeren Rijn variant voor de euregio en de noodzaak van buurttaalonderwijs in de grensregio. Aanvang 11.00 uur.

VAALS/MAASTRICHT DOOR MEREL VISSCHER

Als alle Vaalsenaren met de Duitse nationaliteit hadden mogen stemmen bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen, had de PVV dan ook zo goed gescoord in de grensgemeente? Babette Lemmer, gemeenteraadslid in Vaals, vraagt het zich hardop af. Een interessante gedachte, want je spreekt dan over nogal wat inwoners. Lemmer is groot voorstander van één Europa. Hoe kan het ook anders, als je zo dicht bij de grens woont, vindt ze. „Mensen die tegen de EU zijn, dat zijn vast geen mensen die dicht bij een grens hebben gewoond. Als oud-DDR inwoner is dat voor mij helemaal onvoorstelbaar.” De Vaalse groeide op in Potsdam en als kind is ze in 1960 met haar familie naar het Westen gevlucht, naar Krefeld. Sinds haar Akense studietijd eind jaren zeventig is ze in Vaals blijven wonen, waar ze al een paar jaar gemeenteraadslid is. Ook op andere manieren zet ze zich in voor de lokale gemeenschap. Als Duitse heeft ze bijvoorbeeld tijdens de laatste Dodenherdenking een krans gelegd namens de protestantse gemeenschap. „Veel Nederlandse tradities vind ik veel mooier dan de onze. Neem de beschuit met muisjes bij een geboorte. Ook heb ik meer met het Wilhelmus dan met het Duitse volkslied.” Ondanks dit blijft ze uitgesloten van de provinciale en Tweede Kamerverkiezingen. Gefrustreerd ziet ze populistische partijen terrein winnen; haar stem had

daar wellicht verschil gemaakt. „Ik voel me tweederangsburger.” Daarentegen mag ze bij de Bundestag en Landtag wel meebeslissen, al woont ze al veertig jaar niet meer in Duitsland. Ze zou er natuurlijk best voor kunnen kiezen om Nederlandse te worden, maar dan raakt ze haar Duitse paspoort kwijt. „Ik ben als Duitser geboren. Dat wil ik niet kwijt. Duits is mijn moedertaal. Liever zeg ik dat ik Europeaan ben. En hier hoort ook nationaal kiesrecht bij.” Ze maakt deel uit van de groepering Pulse of Europe, die bijeen komt om actie te voeren. Niet tegen iets, maar vóór iets. Met blauwe pruik op neemt Lemmer het dan regelmatig op voor dit uniform stemrecht. „Op allerlei gebieden zijn grensoverschrijdende afspraken gemaakt. Dan moet dit ook mogelijk zijn.”

Duiters in Vaals

Grensgemeente Vaals telt 2420 inwoners met alléén de Duitse nationaliteit. Mensen die hiernaast de Nederlandse nationaliteit hebben, worden hierbij niet meegerekend. Vaals heeft in totaal zo'n 10.110 inwoners.

'Het voelt vreemd dat ik hier niet mag stemmen'

Eigenlijk is Theresia Hensen (66) het 'spiegelbeeld' van Babette Lemmer over de grens. Zij komt oorspronkelijk uit Ubachsberg, maar woont eigenlijk al haar hele volwassen leven in Duitsland. Al lange tijd is zij raadslid in Geilenkirchen en Ortsvorsteherin (plaatselijk burgemeester) van het Duitse grensdorp Grottenrath. Ze heeft niet de Duitse nationaliteit aangenomen, al zou zij volgens de Duitse wet wel haar Nederlandse nationaliteit kunnen behouden. Ze heeft hier een persoonlijke reden voor. „Ik ben Nederlandse. Als er een Europees paspoort zou bestaan, zou de situatie anders zijn.” Hensen helpt kandidaten van haar partij CDU steevast in de verkiezingsstrijd voor de Landtag of Bundestag, maar mag dan zelf niet stemmen. Wat betekent dit voor haar? „Dit is een moeilijke vraag. Het voelt vreemd dat ik niet mag stemmen. Wat mij betreft mag het nationaal kiesrecht er komen voor Europese burgers. Ik vraag me alleen wel af of Europa hier nu al klaar voor is. In onze grensregio ligt het voor de hand, want wij hebben dezelfde cultuur en spreken hetzelfde dialect. Maar ik zou deze beslissing niet willen nemen voor andere landen in de Europese Unie.”